

Ykköskoti Kaikuvuori

Pelastussuunnitelma

Ykköskoti Kaikuvuori pelastussuunnitelma

Laadittu 9.1.2020

Laatija Juha Vilen

Viimeksi päivitetty 4.1.2023

Päivittäjä Mira Peräkylä

Tämä pelastussuunnitelma on laadittu käyttäen palvelua Ykköskodit.

Tässä pelastussuunnitelmassa on 32 sivua.

Sisällys

1	Johdanto	4
2	Kohteen perustiedot	5
2.1	Perustiedot	5
2.2	Muut tiedot	5
3	Organisaatio	8
3.1	Kiinteistön turvallisuushenkilöt	8
3.2	Kiinteistön työsuojeluorganisaatio	8
3.3	Kiinteistön tärkeät numerot	8
3.4	Muut tärkeät numerot	9
4	Toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi	10
5	Turvallisuusjärjestelyt	13
5.1	Toimitilaturvallisuus	13
5.2	Sammutuskalusto	13
5.3	Turvalaitteet	14
5.4	Paloturvallisuus	16
5.5	Poistumisjärjestelyt	19
5.6	Tiedottaminen onnettomuustilanteessa	19
5.7	Jälkivahinkojen torjunta	20
5.8	Henkilökunnan koulutussuunnitelma	20
5.9	Sidosryhmien huomioiminen toiminnassa	20
5.10	Poistumisturvallisuusselvitys ja sisäiset tarkastukset	20
5.11	Tiedottaminen	21
6	Toimintaohjeita	22
6.1	Avun hälyttäminen	22
6.2	Sairauskohtaus tai tapaturma	23
6.3	Tulipalo	23
6.4	Toiminta palohälytystilanteessa	24
6.5	Toiminta kokoontumispaikalla	24
6.6	Asukkaan siirto tulipalossa	26
6.7	Vesivahinko	26
6.8	Väkivallan uhatessa	27
6.9	Pommiuhka	27
6.10	Yleinen vaaramerkki	28
6.11	Sähkökatkot	29
6.12	Alkusammuttimien käyttöohjeet	30
7	Väestönsuojelu	31
8	Irtaimiston säilytys	32
9	Liitteet	32

1 Johdanto

Pelastussuunnitelman tarkoituksena on toimia yksikön henkilöstölle ohjeena, oppaana ja kokoavana tietopakettina turvallisuuteen liittyvissä asioissa. Pelastussuunnitelma toimii kohteen henkilöstön työkaluna onnettomuuksien ennaltaehkäisyssä sekä antaa toimintaohjeet onnettomuuden sattuessa.

Pelastussuunnitelma laaditaan yksikön henkilöstön työkaluksi ja avuksi. Pelastussuunnitelma tulee käydä läpi säännöllisesti ja hyödyntää sitä esimerkiksi uuden henkilön perehdyttämisessä turvallisuusasioihin. Pelastussuunnitelma tulee saattaa tiedoksi koko henkilöstölle.

Pelastussuunnitelman keskeisin tavoite on vaara- ja onnettomuustilanteiden ehkäiseminen jo ennakolta. Pelastussuunnitelmassa tunnistetaan yksikön ongelma- ja vaaranpaikat sekä annetaan ohjeita niistä toimenpiteistä, joilla vaaratilanteita voidaan pyrkiä välttämään kokonaan. Suunnitelmassa kerrotaan myös ensitoimenpiteistä, joihin tulee ryhtyä vaara- tai onnettomuustilanteen sattuessa.

Hoitolaitoksissa, sekä palvelu- ja tukiasumisessa on otettava huomioon erityisesti pelastuslain pykälät 18 ja 19, joissa käsitellään kiinteistössä oleskelevien henkilöiden alentunutta toimintakykyä. Kiinteistön omistaja on velvoitettu tekemään tarvittavat selvitykset ja suunnitelmat, jotta kaikkien henkilöiden turvallinen poistuminen tai toiminta voidaan taata erilaisissa erikoistilanteissa.

Pelastussuunnitelman teko perustuu pelastuslakiin (379/2011) ja valtioneuvoston asetukseen pelastustoimesta (407/2011).

2 Kohteen perustiedot

Yksikerroksinen palveluasumisyksikkö mielenterveyskuntoutujille.

Asuinhuoneistoja on 20 kpl. Näiden lisäksi yksikössä on valmistuskeittiö, ruokailutila sekä sauna ja pyykkitreffit.

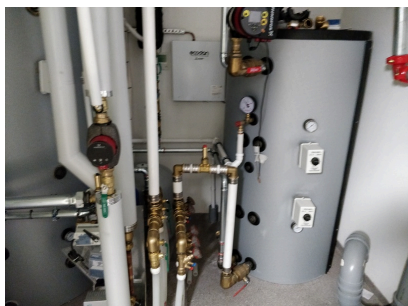
2.1 Perustiedot

Kiinteistön nimi	Ykköskoti Kaikuvuori
Kiinteistön osoite	Takasenkatu 4B 08150 LOHJA
Rakennusten määrä	1
Toimijoiden määrä	1
Kiinteistön omistaja	Teijo Talot Oy
Rakentamisvuosi	2020
Pinta-ala	820 m ²
Kerrokset	1
Paloluokka	P2
Rakennusmateriaali	Puu

2.2 Muut tiedot

Kohde kuuluu seuraavaan pelastustoimen alueeseen: Länsi-Uusimaa. Pelastuslaitoksen arvioitu saapumisaika kohteeseen on n. 8 minuuttia.

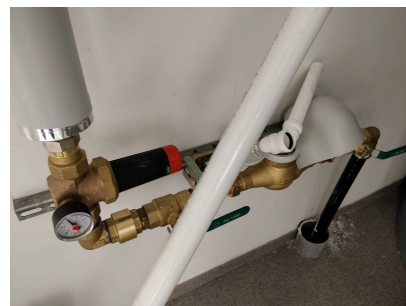
Paloilmoittimen hoitaja	Toni Virolainen Lassila&Tikanoja Oy puh. 010 6367000
Paloilmoittimen keskuksen sijainti	Pääsisäänkäynnin yhteydessä tuulikaapissa
Paloilmoittimen hoitaja	Toni Virolainen Lassila&Tikanoja Oy
Paloilmoittimen keskuksen sijainti	eteinen
Kiinteistöhoito	Lassila ja Tikanoja Oy puh. 010 6367000 päivystys 010 6367000
Sähkötarjoaja	Caruna Oy puh. 0800 195011 https://www.caruna.fi/
Vesiyhtiö	Lohjan kaupunki Vesihuolto puh. 019 3691383
Kokoontumispaikka	Ensisijaisesti seuraavaan turvalliseen palo-osastoon. Ulkona, varastorakennuksen takana olevalla nurmialueella.
Varakokoontumispaikka	Määritetään tarvittaessa
Lämmitysmuoto	Kaukolämpö
Veden pääsulku	Lämmönjakohuone: tekninen tila, johon käynti ryhmäkodin käytävän puolelta
Lämmönjakohuone	Tekninen tila, johon käynti ryhmäkodin käytävän puolelta
Sähköpääkeskus	Tekninen tila, johon käynti oleskelupihan puolelta
Ilmanvaihtokoneet	ruokailutila Ykköskoti, ruokailutila
Ilmanvaihdon hätä-seis	Ilmanvaihto pysähtyy palohälytyksen sattuessa Hätäseis-painike tuulikaapissa eteinen

Lämmönjakohuone

Sähköpääkeskus

Veden pääsulku

Henkilömäärät

Yhteensä

	Päivällä	Illalla	Yöllä
Arkisin	25	21	20
	<i>Henkilökunta paikalla klo 7-21 arkisin</i>		
Viikonloppuisin	21	21	20
	<i>Henkilökunta paikalla klo 8-21</i>		

3 Organisaatio

Yksikön johtaja

Mira Peräkylä
Ykkös- ja Onnikodit
puh. 040 6289971
mira.perakyla@mehilainen.fi

3.1 Kiinteistön turvallisuushenkilöt

Turvallisuusvastaava

Sira Mäkelä
Ykkös- ja Onnikodit
puh. 050 4316656
sira.makela@mehilainen.fi

3.2 Kiinteistön työsuojeluorganisaatio

Työsuojelupäällikkö

Marianna Rainio
puh. 040 1931934
marianna.rainio@mehilainen.fi

3.3 Kiinteistön tärkeät numerot

Tehtävä	Nimi	Puhelinnumero	Päivystysnumero
Huoltoyhtiö	Lassila ja Tikanoja Oy	010 6367000	010 6367000

Huolto

	Nimi	Puhelinnumero
Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä: Hoitaja	Toni Virolainen	010 6367000
Ilmanvaihtokone: Huoltohenkilö	Toni Virolainen	010 6367000
Käsisammutin: Huoltohenkilö	Toni Virolainen	010 6367000
Sprinklerijärjestelmä: Huoltohenkilö	Toni Virolainen	010 6367000

3.4 Muut tärkeät numerot

Toimija	Puhelinnumero	Päivystysajat
Hätänumero	112	24 h
Myrkytystietokeskus	0800 147 111	24 h

4 Toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi

Vaara tai vahinkotilanne	Toimenpiteet vaaran ehkäisemiseksi
Tulipalon vaara:	Tilanteiden ennakointi, turvallisuuskoulutukset, säännölliset tarkastukset sekä Mehiläinen Oy:n toiminnanohjaukseen liittyvät menettelyohjeet painottavat ennakoivan paloturvallisuuden merkitystä. Yksikössä on varauduttu tulipalon uhkaan seuraavilla toimenpiteillä: paloilmoitinjärjestelmä, alkusammutuskoulutukset, alkusammutusvälineet, asukkaiden perehdytys ja opastus, poistumisharjoitukset.
Väkivallan uhka:	Haasteellisesti käyttäytyvien asukkaiden osalta saattaa henkilökuntaan ja toisiin asukkaisiin kohdistua aggressiivista käytöstä asukkaan psyykkisen kunnon äkillisen muutoksen vuoksi. Yrityksen ohjeistus ja henkilökunnan ammattitaito huomioivat riskin. Yksikössä on varauduttu väkivallan uhkaan seuraavilla toimenpiteillä: tilanteiden ennakointi, ilmoitus muulle työryhmälle asukkaan käytöksen muutoksista, viranomaisyhteistyö.
Rikollinen toiminta; tietoturva-vaarat, varkaus, ryöstö, vahingonteko:	Tilanteiden ennakointi, toiminnanohjausjärjestelmän noudatus, lukitukset, ATK:n asiallinen käyttö, asiakastietojen säilytys asianmukaisesti, hälytyslaitteet, pihavalaistukset, videovalvonta.
Tapaturmavaara/muut henkilöriskit:	Tapaturmavaaraa ehkäistään säännöllisillä toimitilojen tarkastuksilla ja riskikartoituksilla. Asukkaiden sairaskohtauksien varalle yksikössä on sairaanhoitajahoitohenkilö, myös lähihoitajakoulutuksen saaneet osallistuvat säännöllisesti ea-koulutuksiin. Yksikössä on olemassa ohjeistus ja toimintamallit mm. asukkaan katoamiseen, äkillisiin ja yllättäviin riski-/vaaratilanteisiin sekä verialtistumiseen. Lisäksi yksikössä tehdään yhteistyötä kiinteistöhuollon kanssa ja keskustellaan riskitilanteista henkilökuntafoorumeissa
Myrkytys ja lääkkeiden mahdollinen väärinkäyttö:	Tilanteiden ennakointi, ensiapukoulutukset, henkilökunnan tarkkuus, lukitut tilat, ajantasaisuus, toiminnanohjaus, perehdytys- ja turvallisuuskansio
Asukkaiden muu häiriökäyttäytyminen; itsetuhoisuus, pommiuhkaukset:	Asukkaiden kuntoutussuunnitelmassa otetaan kantaa asukkaiden käytöshäiriöiden laatuun ja sisältöön. Asukaskohtaiset hoitoon liittyvät erityisohjeet sekä asukkaan henkilöhistoriasta nousevat sopimukset ovat koko henkilökunnan tiedossa. Yksikössä ko. vaarat huomioidaan tilanteiden ennakoinnilla, pitämällä terävät esineet lukittujen tilojen takana, asukkaan ohjaus tk:n ensiapuun tilanteen mukaan, henkilökunnan ajantasaisuus.

Vaara tai vahinkotilanne	Toimenpiteet vaaran ehkäisemiseksi
Vesivahinko, myrsky, säteilyonnettomuus, poikkeusolot	Yksikössä on pelastussuunnitelman liitteenä turvallisuusohjeistus poikkeusolojen varalle. Henkilökunta on lukenut perehdytys- ja turvallisuuskansion sisällön sekä tietää, että sieltä löytyvät ohjeet tilanteiden toimimisen varalle.

5 Turvallisuusjärjestelyt

5.1 Toimitilaturvallisuus

Kiinteistössä on kameravalvonta

Kameravalvonta

Sijainti	Ykköskoti, lääkehuone ja ulko-ovi
----------	-----------------------------------

Valvonta

Jatkuva valvonta

Kuvaus	Paloilmoitin ja siihen kytketty sprinlerijärjestelmä
Sijainti	Ykköskoti, eteinen ja ryhmäkodin puolella oleva tekninen tila

5.2 Sammutuskalusto

Sijainti	Sammutuskalusto	Kuvaus
Toimitiloissa	Käsisammutin	4 kpl käsisammuttimia
Toimitiloissa	Sammutuspeite	4 kpl

Alkusammuttimet tulee tarkastaa:

- vähintään vuoden välein kun käsisammutin on alttiina sammuttimen toimintakuntoon vaikuttaville tekijöille, kuten kosteudelle, tärinälle tai lämpötilojen vaihtelulle (ulkotilat)
- vähintään kahden vuoden välein (sisätilat)

5.3 Turvalaitteet

Sprinklerilaitteisto

Sprinklerijärjestelmä on automaattinen palonsammutusjärjestelmä, joka aloittaa palon sammutuksen ruiskuttamalla vettä palokohteeseen ja välittää samalla palohälytyksen hätäkeskukseen. Laitteiston toiminta perustuu siihen, että lämpötilan ylitettyä tietyn arvon, sprinklerin kapseli rikkoutuu ja vesi pääsee virtaamaan sprinklerin läpi.

Sprinklerilaitteiston ylläpito toteutetaan kunnossapito-ohjelman mukaisesti. Laitteiston ylläpitoon liittyen tehdään kuukausittain koestukset ja kahden vuoden välein määräaikaistarkastukset.

Sprinklerilaitteiston huolto

Sprinklerilaitteistolle tulee olla aina nimetty henkilö tai yritys, joka huoltaa laitteiston kunnossapito-ohjelman mukaisesti. Huoltotoimenpiteitä tekevien henkilöiden tulee olla ammattitaitoisia ja heillä tulee olla tarvittavat huoltoon liittyvät tiedot.

Huoltotyöt, jotka ovat tekniseltä vaativuudeltaan rinnastettavissa uuden laitteiston asennustöihin, voi tehdä vain Turvatekniikan keskuksen luetteloima sprinklerilaitteiston asennus- tai huoltotöihin erikoistunut liike. Huollon tilauksesta vastaava henkilö on nimettävä, jos huolto hankitaan ostettuna palveluna. Ostetusta huoltopalvelusta on oltava kirjallinen sopimus.

Sprinklerijärjestelmä #1

Sijainti	Tekninen tila ryhmäkodin puolella
Kuvaus	Automaattinen sammutusjärjestelmä
Keskuksen sijainti	Tekninen tila, johon käynti ryhmäkodin käytävän puolelta
Kattavuus	koko kiinteistö
Huoltohenkilö	Toni Virolainen puh. 010 6367000

*Sprinklerikeskus***Sprinklerijärjestelmä #2**

Sijainti	Ykköskoti, Tekninen tila ryhmäkodin puolella
Keskuksen sijainti	Tekninen tila ryhmäkodin puolella
Kattavuus	koko rakennus
Huoltohenkilö	Toni Virolainen

Poistumisopastus

Poistumisopastuksella osoitetaan poistuminen rakennuksesta. Viallisista tai puutteellisista opasteista on ilmoitettava kiinteistöhuoltoon.

Poistumisopastus

Kuvaus	Akkuvarmenteiset poistumisopasteet
Keskuksen sijainti	Paloilmoitinkeskuksen yhteydessä
Kattavuus	Poistumisreitit ja uloskäynnit

*Poistumisreittien yhteydessä
on ovien hätäavauspainikkeet*

Ilmanvaihdon pysäytys

Mikäli rakennukseen kohdistuu ulkoinen vaara, kuten palokaasut viereisestä rakennuksesta, tulee ilmanvaihto sulkea. Tällöin pelastusviranomainen antaa yleensä hätätiedotteen, jossa annetaan myös lisäohjeita ja kehoitus ilmanvaihdon pysäytykseen.

Ilmanvaihdon saa pysäyttää kuka tahansa.

Ilmanvaihdon pysäytys: Ilmanvaihto pysähtyy palohälytyksen sattuessa Hätäseis-painike tuulikaapissa, eteinen

5.4 Paloturvallisuus

Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä

Automaattisen paloilmoitinjärjestelmän tarkoituksena on varoittaa kiinteistön käyttäjiä alkavasta palosta. Järjestelmä havaitsee tulipalon nopeasti ilmaisimien reagoidessa paloon ja palokellot alkavat soida. Järjestelmä välittää hälytyksen automaattisesti hätäkeskukseen.

Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä

Sijainti	eteinen
Kuvaus	Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä. Hälytyksen sattuessa ilmanvaihto pysähtyy automaattisesti ja oleskelutilojen palo-ovet sulkeutuvat.
Keskuksen sijainti	Pääsisäänkäynnin yhteydessä tuulikaapissa
Kattavuus	koko kiinteistö
Hoitaja	Toni Virolainen Lassila&Tikanoja Oy puh. 010 6367000

Ykköskoti

Sijainti	Ykköskoti, eteinen
Keskuksen sijainti	eteinen
Kattavuus	koko rakennus
Hoitaja	Toni Virolainen Lassila&Tikanoja Oy

Ilmoituksensiirtoyhteyden toiminnallisuuden varmistaminen

- Määräaikaishuollot ja vikakorjaukset
- Ilmoituksensiirtoyhteyden kuukausikokeilu
- Määräaikaistarkastukset

Toimenpiteet ilmoituksensiirtoyhteyden vian ilmaantuessa

Mikäli havaitaan vika ilmoituksensiirtoyhteydessä, järjestetään kiinteistössä valvonta tehostetusti henkilökunnan voimin.

- Yhteys hätäkeskukseen
- Päivystäjä valvomaan paloilmoitinkeskusta
- Päivystäjä suorittaa tarvittaessa hätäilmoituksen ja opastaa pelastuslaitosta palokohteeseen

Palo-osastointi

Palo-osastoinnin tarkoitus on palon sattuessa estää palokaasujen ja palon leviäminen sekä turvata ihmisten poistuminen. Tämän takia on erityisen tärkeää, että palo-ovet pidetään kiinni. **Palo-ovia ei saa kiillata auki.**

Käyttötavaltaan tai palokuormaltaan oleellisesti toisistaan poikkeavat tilat on muodostettu eri palo-osastoiksi, jos on tarpeellista henkilöiden tai omaisuuden suojaamiseksi. (käyttötapaosastointi)

Rakennusten palo-osastoinnit:

Rakennus	Tyyppi	Kuvaus
Ykköskoti	Käyttötapaosastointi	Paloluokka on P2. Osastoivat rakenteet EI15 ja EI30. Kantavat rakenteet R30. Ullakko-ontelo osastoitu enintään 400 m2 osiin EI15 rakentein. Rakennus on jaettu kahteen palo-osastoon (EI30). Asuinhuoneistot osastoitu EI15. Oleskelutilojen palo-ovet sulkeutuvat automaattisesti palohälytyksen sattuessa.

Kiinteistössä on seuraavat palo-ovet:

Sijainti	Palo-oven tyyppi	Kerros
Ykköskoti	E15	1
Yksi palo-ovi yleisten tilojen ja takimmaisen ryhmäkodin välillä		

Poistumisreitit

Poistumisturvallisuuden periaatteena on, että rakennuksen kaikista tiloista on joka hetki päästävä poistumaan vähintään kahta kulkureittiä pitkin ilman avainta tai muuta oven avausvälinettä. Ovia

ei saa pitää työaikana takalukossa. Uloskäyntien edessä ei saa säilyttää tavaraa.

Kokoontumispaikka: Ensisijaisesti seuraavaan turvalliseen palo-osastoon.

Ulkona, varastorakennuksen takana olevalla nurmialueella.

5.5 Poistumisjärjestelyt

Hätätilanteessa poistumista johtaa ja ohjaa

Vuorossa oleva henkilökunta

Mistä ja miten poistutaan?

Ensisijaisesti siirretään asukkaat seuravaan turvalliseen palo-osastoon. Tarvittaessa siirrytään ulos poistumisopasteiden mukaisia poistumisreittejä käyttäen

Mitä on suljettava?

Väliovet

Mitä on tehtävä ja kuka tekee ennen poistumista?

Henkilökunta avustaa asukkaita poistumaan ennen kuin poistuvat itse

5.6 Tiedottaminen onnettomuustilanteessa

Tiedottaminen onnettomuudesta hoidetaan alla olevan vastuuluettelon mukaisesti:

Tiedotuksesta vastaa:

Tiedottaminen henkilökunnalle

Mira Peräkylä
Ykkös- ja Onnikodit Oy
puh. 040 6289971
mira.perakyla@mehilainen.fi

Tiedottaminen viranomaisille

Mira Peräkylä
Ykkös- ja Onnikodit Oy
puh. 040 6289971
mira.perakyla@mehilainen.fi

Tiedottaminen lähiympäristöön

Viranomainen

Tiedottaminen omaisille

Mira Peräkylä
Ykkös- ja Onnikodit Oy
puh. 040 6289971
mira.perakyla@mehilainen.fi

5.7 Jälkivahinkojen torjunta

Jälkivahinkojen torjunnan tavoitteena on ehkäistä vahinkojen syntymistä, rajoittaa ja minimoida syntyneiden vahinkojen vaikutuksia sekä saattaa tilanne mahdollisimman nopeasti ennalleen.

Vahinkojen arviointi

Tapauskohtaisesti yksikön johdon ja Ykkös- ja Onnikoti Oy:n kiinteistöjohdon toimesta

5.8 Henkilökunnan koulutussuunnitelma

Jokaisen työntekijän kanssa käydään heti ensimmäisen työvuoron aikana läpi poistumisreitit ja alkusammutusvälineistö. Perehdytyksessä käytetään talon omaa materiaalia. Jokaisen työntekijän tulee perehtyä pelastussuunnitelmaan työsuhteen alussa ensimmäöisen kuukauden aikana ja yksintyöskentely on mahdollista vasta kuin työntekijä on perehtynyt turvallisuusjärjestelyihin ja -käytäntöihin. Lisäksi työntekijän tulee kerrata tiedot vuoden välein.

Henkilökunnan jäsenet ovat myös velvollisia osallistumaan työnantajan erikseen osoittamiin turvallisuuskoulutuksiin.

Erilaiset harjoitukset, perehdytykset ja kertauskoulutukset dokumentoidaan.

5.9 Sidosryhmien huomioiminen toiminnassa

Sidosryhmillä tarkoitetaan sellaisia tahoja, jotka vaikuttavat jollain tavalla kiinteistön toimintaan. Kiinteistöön liittyviä sidosryhmiä ovat esimerkiksi:

- Itse henkilöstö
- Asiakkaat
- Siivoojat ja huoltohenkilöstö
- Tavarantoimittajat
- Keittiöhenkilökunta
- Muut yhteistyökumppanit

Sidosryhmät tulee huomioida vaaratilanteisiin varautumisessa sekä erilaisissa harjoituksissa. Kun toimintaa on harjoiteltu yhdessä sidosryhmien kanssa, on toiminta erikoistilanteissa joustavaa ja tehokasta. Sidosryhmät tulee lisäksi huomioida tarvittavien varusteiden varaamisessa, esimerkiksi sisälle suojautumisen varalta. Sidosryhmien kanssa on hyvä myös keskustella yleisesti kiinteistön turvallisuuden tasosta, koska sidosryhmillä voi olla erilainen näkökulma tilanteisiin.

5.10 Poistumisturvallisuusselvitys ja sisäiset tarkastukset

Poistumisturvallisuusselvitys

Kohteesta on laadittu poistumisturvallisuusselvitys, jossa selvitetään mm. yleiskuvaus kiinteistöstä, siinä harjoitettavan toiminnan luonne normaali- ja poikkeusoloissa, rakennuksessa asuvien, oleske-

levien ja työskentelevien henkilöiden omatoiminen toimintakyky onnettomuustilanteissa sekä henkilökunnan osuus turvallisuuden ylläpidossa. Selvityksessä otetaan huomioon laatimishetken tilanne ja arvio mahdollisista tulevista olosuhdemuutoksista.

Sisäiset turvallisuustarkastukset (toimitilatarkastukset)

Turvallisuusjohdon tehtäviin kuuluu sisäisen turvallisuustarkastuksen (toimitilatarkastuksen) tekeminen neljä kertaa vuodessa. Tarkastusten ensisijaisena tarkoituksena on valvoa, että ns. päivittäinen onnettomuuksien torjunta toimii suunnitellulla tavalla ja ettei välitöntä onnettomuusvaaraa ole. Tarkastuksista pidetään kirjaa ja havaittujen puutteiden poistamiseksi tehtyjä korjaustoimenpiteitä seurataan jälkitarkastuksilla. Tarkastusten apuna käytetään toimitilatarkastuslomaketta.

5.11 Tiedottaminen

Tiedottamisesta vastaa Mehiläinen ja yksikön johtaja yhdessä viranomaisten kanssa.

6 Toimintaohjeita

Seuraavilla sivuilla on selostus ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi. **Lue toimenpideohjeet tarkasti!**

Oikeat toimenpiteet, ratkaisut ja valinnat ehkäisevät ja rajoittavat onnettomuuksia. Vahinkoja voidaan näin minimoida tai ne voidaan poistaa kokonaan.

Turvallisuus on kaikkien yhteinen asia!

6.1 Avun hälyttäminen

Kaikissa kiireellisissä hätätilanteissa, olipa kyse sitten poliisin, pelastustoimen, sairaankuljetuksen tai sosiaalitoimen kiireellisestä avuntarpeesta SOITA NUMEROON: **112**

Soita hätäpuhelu itse, jos voit

Tärkeää on, että hätäpuhelun soittaa se, jota asia koskee. Hänellä on tietoja, joita päivystäjä tarvitsee määritellään millaista apua paikalle lähetetään. Välikäsien kautta tuleva puhelu voi viivästyttää avun paikalle tuloa.

Kerro, mitä on tapahtunut

Hätäkeskuspäivystäjä kysyy soittajalta tietoja tapahtuneesta, jotta hän osaa tarvittaessa lähettää tilanteeseen oikean avun.

Kerro tarkka osoite ja kunta

Hätäkeskuksen alueella saattaa olla useita samoja osoitteita eri kunnissa. Siksi on tärkeää kertoa osoitteen lisäksi tapahtumapaikkakunta.

Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin

Päivystäjän esittämällä kysymyksillä on tarkoituksensa. Kysymykset eivät viivästyttävä avun hälyttämistä. Kiireellisessä tapauksessa päivystäjä hälyttää jo puhelun aikana auttamaan tulevat viranomaiset ja yhteistyökumppanit, sekä antaa näille lisätietoja tapahtuneesta.

Toimi annettujen ohjeiden mukaan

Päivystäjä on koulutettu antamaan ohjeita eri tilanteisiin. On tärkeää noudattaa annettuja ohjeita. Oikein suoritetuilla ensitoimenpiteillä on usein merkitystä tilanteen lopputuloksen kannalta.

Lopeta puhelu vasta saatuaasi siihen luvan

Liian aikainen puhelun päättäminen voi hidastaa auttajien paikalle saapumista. Saatuaasi luvan puhelun päättämiseen, sulje puhelin. Pidä linja vapaana. Päivystäjä tai kohteeseen saapuva auttaja voi tarvita lisätietoja tapahtuneesta.

Hätätilanteessa pelastuslaitosta ohjataan seuraavasti:

Sisäänkäynnille. Henkilökunta järjestää opastajan auttajia vastaan

6.2 Sairauskohtaus tai tapaturma

Selvitä ja tarkista

- Mitä on tapahtunut?
- Tarkista henkilön tila (herääkö, hengittääkö).

Anna tarvittaessa ensiapua

- Tajuton, mutta hengittävä potilas käännetään kylkiasentoon.
- Jos henkilö ei hengitä, aloita ensiapu osaamisesi ehdoin.

Tee hätäilmoitus

- Soita numeroon **112**.
- Kerro, mistä soitat. **Takasenkatu 4B, LOHJA**
- Kerro, mitä on tapahtunut.
- Toimi ohjeiden mukaisesti.
- Ilmoita potilaan tilassa tapahtuneista muutoksista hätäkeskukseen.

6.3 Tulipalo

Pelasta ja varoita

- Pelasta välittömässä vaarassa olevat ja varoita muita.
- Ohjatkaa ihmiset kokoontumispaikalle.

Sammuta ja rajoita

- Yritä alkusammutusta, vältä savua. Älä vaaranna itseäsi.
- Rajoita palon sekä savun leviämistä sulkemalla palotilaan johtavat ovet ja ikkunat.

Hälytä

- Käytä paloilmoitinpainiketta palokunnan hälyttämiseen sekä varoittaaksesi muita palokelloilla.
- Päästyäsi turvalliseen paikkaan soita numeroon **112** (myös käytettyäsi paloilmoitinpainiketta).
- Kerro mistä soitat ja missä palaa (osoite ja kerros) ja onko ihmisiä vaarassa.
- Älä katkaise puhelua ennen kuin saat luvan.

Opasta

- Opasta pelastushenkilöstö paikalle.
- Hätätilanteessa pelastuslaitosta ohjataan seuraavasti: Sisäänkäynnille. Henkilökunta järjestää opastajan auttajia vastaan

Evakuointitilanteessa kokoontumispaikka on: Ensisijaisesti seuraavaan turvalliseen palo-osastoon. Ulkona, varastorakennuksen takana olevalla nurmialueella.

Varakokoontumispaikka: Määritetään tarvittaessa

6.4 Toiminta palohälytystilanteessa

Rakennuksessa on automaattinen paloilmoitinlaitteisto, joka antaa hälytyksen pelastuslaitokselle.

Toimintamalli

- Tarkista paloilmoittimelta/ näyttötaululta, mistä hälytys tulee.
 - Selvitä hälytyksen syy ja aloitta tarvittaessa alkusammutus tai asukkaiden pelastaminen.
 - Ilmoita hätäkeskukseen hälytyksen syy
 - Älä vaimenna palokelloja tai kuittaa hälytystä edes erheellisessä tilanteessa
- Ensisijaisesti poistutaan ja siirretään asukkaat seuraavaan palo-osastoon.
- Tarvittaessa poistuminen ulos.

Toiminta, jos yksikössä ei ole yöllä henkilökuntaa

- Asukkaille ohjeistus ja perehdytys – “jos näet tulta, paina paloilmoitinta ja/tai soita 112”
- Asukkaat soittavat päivystäjälle
- Asukkaat tulee perehdyttää miten toimia mahdollisessa vaaratilanteessa

6.5 Toiminta kokoontumispaikalla

Kokoontumispaikka: Ensisijaisesti seuraavaan turvalliseen palo-osastoon.
Ulkona, varastorakennuksen takana olevalla nurmialueella.

Kun ihmiset ovat poistuneet rakennuksesta ja edenneet kokoontumispaikalle, alkaa henkilökunnan edustaja johtaa toimintaa. Tilanteen mukaan on pohdittava, onko turvallista jäädä nimetyille kokoontumispaikalle, vai onko ihmiset ohjattava toisaalle: esimerkiksi ennalta sovittuun sisätilaan tai lähistöllä olevaan kiinteistöön.

Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman kokoontumispaikan vastuuhenkilön lupaa. Toimintaa kokoontumispaikalla johtaa kiinteistön henkilöstö. Henkilöstö tiedottaa tilanteen edistymisestä ja ilmoittaa milloin kiinteistöön saa palata.

Muistettavia asioita kokoontumispaikalla:

- mahdollisista loukkaantuneista huolehtiminen, ilmoitettava turvallisuushenkilöstölle
- liikuntarajoitteisista tai muuten vajaakuntoisista huolehtiminen
- ilmoitettava, mikäli tietää jonkun jääneen sisälle

Varakokoontumispaikka

Kokoontumispaikka: Määritetään tarvittaessa

Mikäli kokoontumispaikka ei ole turvallinen, niin siirrytään suojelujohdon erikseen määrittämään turvalliseen varakokoontumispaikkaan. Myös viranomaiset osoittavat tarvittaessa suojapaikat pitempiaikaista suojautumista varten.

Jos paluu yksikköön ei voida välittömästi palata, päivystyjä yhdessä yksikönjohtajan kanssa päättää mihin tarvittaessa siirrytään hätämajoitukseen (minne siirrytään, ja miten toimitaan).

6.6 Asukkaan siirto tulipalossa

Ota mukaan alkusammutusväline:

- Sammutuspeite
- tai käsisammutin

Aloita pelastaminen mahdollisuuksien mukaan huoneesta, jossa palonlähde sijaitsee. Pyri sammuttamaan tulipalo, jos se on omat kykysi huomioiden mahdollista. Ohjaa välittömässä vaarassa olevat henkilöt turvaan savulta toiseen palo-osastoon.

- Lähesty huoneen ovea matalana ja tunnustele oven alareunasta, onko se lämmennyt. Raota huoneen ovea ja avaa ovi varovasti. Mikäli ovi polttaa kättäsi, älä avaa ovea vaan jatka evakuointia viereisistä huoneista.
- Mikäli tilassa on kohonnut lämpötila tai savua, etene lattianrajassa
- Sulje huoneen ovi perässäsi ja ikkuna (jos auki)
- Avusta asiakkaat pois huoneesta ja toiseen palo-osastoon

Vuodepotilaan siirtäminen:

- Vuodepotilas voidaan siirtää sängyllä, tällöin irrota sähkösälynjohto seinästä äläkä käytä säädintä.
- Mikäli siirtäminen sängyllä ei ole mahdollista: Siirrä asiakas vuoteesta pelastuslakanan avulla, päänpuoleisesta reunasta vetämällä, savuttomaan tilaan tai varauoskäynnin kautta ulos. Mikäli et pysty siirtämään häntä ulos asti, siirrä hänet palo-osaston rajan toiselle puolelle (osaston väli- tai ulko-ovi).

6.7 Vesivahinko

Toimintaohjeet

- Katkaise sähköt vuotokohteesta ja sen läheisyydestä.
- Tyrehdytä vuoto esim. sulkemalla veden pääsulku, jos mahdollista.
- Ilmoita asiasta välittömästi:
 - huoltomiehelle: Lassila ja Tikanoja Oy, puh. 010 6367000, päivystys 010 6367000
- Tarvittaessa ota yhteys hätänumeroon **112**.
- Veden pääsulku: Lämmönjakohuone: tekninen tila, johon käynti ryhmäkodin käytävän puolelta
- Lämmönjakohuone: Tekninen tila, johon käynti ryhmäkodin käytävän puolelta
- Sähköpääkeskus: Tekninen tila, johon käynti oleskelupihan puolelta

Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta

- Ilmoita kiinteistönhoidolle ja tarvittaessa hätäkeskukseen **112**.

6.8 Väkivallan uhatessa

Aseettomassa uhkaustilanteessa, toimi seuraavasti.

- Käyttäydy rauhallisesti ja pyri rauhoittamaan henkilö omalla käytökselläsi.
- Varmista, ettet käännä selkääsi tai ajaudu nurkkaan, jotta sinulla on aina pakotie uhkaavasti käyttäytyvän henkilön läheisyydestä.
- Mahdollisuuksien mukaan pyydä apua.
- Pakene ja auta muita pakenemaan paikalta
- Pidä huolta omasta turvallisuudestasi. Pyri ohjaamaan uhkaava henkilö paikkaan, jossa hän ei voi olla vahingoksi muille. - Tapauksen jälkeen ilmoita tapahtuneesta tarvittaessa poliisille.

Jos uhkaavalla henkilöllä on ase, toimi seuraavasti.

- Älä tee vastarintaa.
- Tee vain mitä uhkaaja käskää.
- Pyri mahdollisuuksien mukaan varoittamaan muita.
- Ovien sulkemisella voidaan rajoittaa henkilön kulkua kiinteistössä.
- Tilanteen jälkeen, soita **112**, jotta paikalle saadaan ammattiapua mahdollisimman nopeasti. Kuuntele ohjeita ja toimi niiden mukaan.

Jokainen uhkaus ja havainto mahdollisesta uhkatilanteesta on otettava vakavasti. Ilmoitus poliisille tehdään asukas/tilannekohtaisen harkinnan mukaisesti ja organisaation noudattaessa sieltä saatuja ohjeita. Rikosilmoituksen tekemisestä on annettu erillinen ohje esimiehille.

Omalla käyttäytymisellä voi olla mahdollista vaikuttaa tilanteen kehittymiseen, ota siksi kaikki uhkatilanteet vakavasti ja pyri rauhoittamaan jo alkaneet tilanteet.

6.9 Pommiuhka

Pommiuhkaus on usein perätön ja häiriintyneen ihmisen tekemä, mutta se on silti aina otettava vakavasti ja jokaisesta uhkauksesta tulee ilmoittaa poliisille. Tärkeää tilanteessa on säilyttää oma maltti ja rauhallisuus.

Kun uhkaus tulee puhelimitse

- Pysy rauhallisena. Pitkitä puhelua.
- Tee muistiinpanoja. Kirjoita uhkaus sanataarkasti muistiin.
- Kysele kysymyksiä.
 - Missä pommi on?
 - Miltä pommi näyttää?
 - Milloin pommi räjähtää?
 - Miksi?
- Pyri saamaan työtoverin huomio jo puhelun aikana, jotta hän voisi tiedottaa turvallisuudesta

vastaavaa jo puhelun aikana.

- Kiinnitä huomiota soittajan puhetyyliin ja äänen sävyihin.
 - Onko hänen puheestaan havaittavissa murteita tai muita erityispiirteitä?
 - Onko hän kiihtynyt?
 - Lukeeko hän viestin paperilta?
- Kuuntele myös taustäääniä (esimerkiksi liikenne tai taustalla käytävät keskustelut).
- Puhelun jälkeen tiedota asiasta oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaavia henkilöitä (ks. Turvallisuushenkilöstö-luku).
- Mikäli tämä ei ole mahdollista, soita välittömästi poliisille **112** ja toimi sieltä saatujen ohjeiden mukaisesti.

Epäilyttävä esine tai uhkauskirje

- Älä koske esineeseen.
- Mikäli kyseessä on kirje tai muu vastaava, jota jo olet käsitellyt, paina mieleesi kohdat, joihin olet koskenut, ja sijoita kirje esimerkiksi muovitaskuun.
- Ilmoita välittömästi oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaaville henkilöille (ks. Turvallisuushenkilöstö-luku) sekä poliisille hätänumeroon **112**.
- Eristä aluetta mahdollisuuksien mukaan. Pidä mielessä tuleva mahdollinen poliisitutkinta (sormen- ja kengänjäljet ensiarvoisia todisteita).
- Älä hätäänny. Toimi poliisin sekä turvallisuushenkilöstön ohjeiden mukaisesti.

6.10 Yleinen vaaramerkki

Yleinen vaaramerkki on minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki tai viranomaisen kuuluttama varoitus. Nousevan sekä laskevan jakson pituus on 7 sekuntia. Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa.

Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

- Siirry sisälle. Sulje ovet, ikkunat ja ilmastointi.
- Avaa radio ja odota ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta.

Kaasuvaara

Kaasuvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki

Toimi seuraavasti

- Jos olet sisätiloissa ja haistat kaasua:
 - pysyttele sisällä, hakeudu yläkerrokseen, kuuntele radiosta lisätietoja
 - paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi
- Jos olet ulkona, kun haistat kaasua etkä pääse sisälle:
 - kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen
 - pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle

Lisätietoja kaasulta suojautumiseksi

- Pysäytä ilmastointilaitteet ja sulje ovet sekä ikkunat tiiviisti.
- Voit sulkea ja teipata myös sisäövet ja pysytellä tuulen alapuolisissa tiloissa.
- Kaasun hajun tuntiessasi voit hengittää kostean, huokoisen kankaan läpi.
- Viranomaiset ilmoittavat radiossa tai kaiutinautoilla milloin myrkkypilvi on haihtunut. Tuuleta sisätilat sen jälkeen huolellisesti.

Säteilyvaara

Säteilyvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.

Mene sisälle.

- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi.
- **Talon keskiosissa ja kellarissa on paras suoja. Ota joditabletit vasta viranomaisen kehotuksesta (joditabletteja tulisi olla 2/henkilö).**

Vältä ulkona liikkumista

Lisäohjeet

Lisäohjeita saat kaupunkisi pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivulta 867. Tietoa saat myös Säteilyturvakeskuksen Internet-sivuilta osoitteesta www.stuk.fi ja pelastustoimen sivuilta www.pelastustoimi.fi.

6.11 Sähkökatkot

Sähkökatkon sattuessa turvavalot jäävät palamaan.

Toiminta sähkökatkon aikana

Sähköt katkeavat toimitilasta, mutta yleisten tilojen valot toimivat edelleen

- Jos mahdollista, tarkista sulakkeet toimitilan omasta ryhmäkeskuksesta.
- Mikäli ongelma ei ratkennut, niin ota yhteys kiinteistöhuoltoon (puh. 010 6367000).

Sähköt katkeavat sekä toimitilasta että yleisistä tiloista

- Käytä taskulamppua
- Tarvittaessa opasta muita

6.12 Alkusammuttimien käyttöohjeet

Käsisammuttimet

- Vedä varmistinsokka irti.
- Ota sammuttimen letkun päästä ote ja suuntaa sammutusaine liekkien juureen, älä katko liekkejä.
- Koko palava alue on peitettävä sammutepilveen.
- Liekkien sammuttua sammuttamisen voi lopettaa.
- Tarkkaile palanutta kohdetta ja varmistu, että palo on sammunut.
- Mikäli kohde syttyy uudelleen, toista sammutus.

Sammutuspeitteet

- Ota kiinni peitteen nurkista ja suojaa kätesi peitteen sisään.
- Astu jalalla peitteen päälle, tämä estää liekin tulon kasvoille.
- Jos olet ulkona, lähesty paloa tuulen suunnasta.
- Ojenna kädet suoriksi.
- Levitä peite palon päälle.
- Pidä peitettä tiiviisti palon päällä ja varmistu, että palo on sammunut.
- Suojaa itsesi peitteen nostamisen aikana, palo voi syttyä uudelleen.
- Varmista vielä kerran, että palo on sammunut.

Pikapaloposti

- Avaa pikapalopostikaappi. Riko tarvittaessa muovinen lukonsuojus esimerkiksi kolauttamalla sitä kyynärpäällä.
- Avaa sulkuventtiili ja vedä ulos tarvitsemasi määrä letkua.
- Käännä letkun päässä oleva suutin auki ja aloita sammuttaminen turvallisen matkan päästä.
- Suuntaa vesisuihku liekkien juureen ja jatka sammuttamista kunnes palo on sammunut.
- Varmista että palo on sammunut. Tukahduta tai kastele vielä mahdollisesti kytevät kohdat.
- Älä aseta itseäsi vaaraan. Vältä savun hengittämistä. Mikäli palon sammutus ei onnistu, siirry turvaan. Sulje tilan ovi rajoittaaksesi paloa

7 Väestönsuojelu

Kiinteistössä ei ole omaa väestönsuojaa. Kiinteistö kuuluu yleisen väestönsuojelun piiriin. Pelastustoimi varautuu alueelliseen väestönsuojeluun. Pelastustoimi varautuu toimimaan myös poikkeusoloissa. Keskeisiä tehtäviä ovat uhkien havaitseminen ja niistä varoittaminen, väestön suojaamismahdollisuuksien ylläpito sekä pelastustoiminnasta huolehtiminen. Tavoitteena on mahdollisimman tehokas toiminta poikkeusolojen onnettomuustilanteissa. Viranomaiset ohjeistavat tarvittaessa väestönsuojaihin siirtymisen.

8 Irtaimiston säilytys

Erilaisten tavaroiden säilyttämisestä voi aiheutua tulipalon syttymisen tai leviämisen vaara, turvallisen poistumisen estyminen hätätilanteessa sekä tulipalon sammuttamisen vaikeutuminen.

Rakennuksen uloskäynnit on aina pidettävä kulkukelpoisina ja esteettöminä.

Uloskäytävät, porrashuoneet, sisäiset käytävät ja varastojen kulkureitit

- Ei saa säilyttää mitään tavaraa.

Rakennusten alla tai läheisyydessä

- Ei saa säilyttää helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa rakennusten seinustoilla, mm. roska-astiat, pahvipinot ja kuljetuslavat

Huom!

- Pelastusviranomainen voi yksittäistapauksissa antaa poikkeuksia, esimerkiksi säilytettäväksi isomman määrän tai sallia säilytyksen eri paikassa tai rajoittaa säilytystä, jos turvallisuus sitä vaatii

9 Liitteet

Tässä pelastussuunnitelmassa on seuraavat liitteet:

Lisäksi dokumentin lopussa on seuraavat liitteet:

- Valmiussuunnitelma

Ykköskoti Kaikuvuori, valmiussuunnitelma

Valmiussuunnitelma

Ykköskoti Kaikuvuori, valmiussuunnitelma - Valmiussuunnitelma

Laadittu 6.9.2022

Laatija Juha Vilen

Viimeksi päivitetty 4.1.2023

Päivittäjä Mira Peräkylä

Tässä dokumentissa on 12 sivua.

Sisällys

Yksikön perustiedot:	4
Varautumissuunnitelman ylläpito:	4
Suunnitelman säilytys	4
Varautuminen	5
Sähkö-, lämmön- tai vedenjakelun katkos	5
Tartuntatautiepidemiat	9
Asiakastietojen kirjaaminen ja tiedonsaanti poikkeustilanteissa	10
Toiminnan varmistaminen poikkeustilanteessa	10
Henkilöstön käyttöön liittyvät poikkeustilanteet	11
Johtaminen häiriötilanteessa	11
Henkilöstön koulutus ja perehdytys	11

Yksikön perustiedot:

Yksikön nimi	Ykköskoti Kaikuvuori
Yksikön osoite	Takasenkatu 4b 08150 Lohja
Puhelinnumero	050 431 6656
Vastuuhenkilö	Mira Peräkylä mira.perakyla@mehilainen.fi 0406289971
Vastuuhenkilö	nimi sähköposti puhelinnumero -
Asiakasmäärä	20
Henkilöstömäärä	8

LAATIMISPÄIVÄMÄÄRÄ:

HYVÄKSYNTÄ

Alkuperäisen yksikön varautumissuunnitelman hyväksyy yksikön sijaintialueen palvelujohtaja.

Hyväksymispäivämäärä: 03.01.2023

Hyväksyjä: Palvelujohtaja Laura Eskelinen

Varautumissuunnitelman ylläpito:

Varautumissuunnitelma tarkistetaan ja päivitetään tarpeen mukaan vuosittain. Päivityspäivämäärät tallentuvat ”tiedot” -välilehdelle.

Suunnitelman säilytys

Suunnitelma löytyy Pelsu- verkkopalvelusta ja lisäksi PDF- versio tallennetaan sähköiseen toimin-

nanohjausjärjestelmään ja tulostetaan yksikköön omaan kansioon sähkökatkon varalta.

Varautuminen

Varautumisella tarkoitetaan kaikkea sitä toimintaa, jolla varmistetaan tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen kaikissa turvallisuustilanteissa. Varautumisen keinoja ovat valmiussuunnittelu, etukäteisvalmistelut ja valmiusharjoitukset. Materiaalinen varautuminen tarkoittaa varautumista materiaalien saatavuusongelmiin. Pelastuslain (379/2011) mukaan virasto, laitos ja muu yhteisö on asianomaisessa kohteessa ja muussa toiminnassa velvollinen ehkäisemään vaaratilanteiden syntymistä, varautumaan henkilöiden, omaisuuden ja ympäristönsuojaamiseen vaaratilanteissa ja varautumaan sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omalla toiminnalla kykenevät. Suunnitelmaan kirjataan, kuinka tilanteisiin varaudutaan ja toimintaohjeet niiden sattuessa.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö on julkaissut valmiussuunnitteluoppaan, joka löytyy liitteenä Ykköskodin ”Turvallisuus – Palo- ja pelastussuunnitelmat ja turvallisuussuunnittelu” sivulta

Varautumista edellytetään seuraavien tilanteiden osalta:

1. Häiriötilanteet (esim. poikkeukselliset sääolosuhteet, luonnonkatastrofit, onnettomuudet, sähkö-, lämpö ja vesikatkokset, henkilöstön poissaolot, lakkotilanteet, häiriöt tietoturvallisuudessa, tavanomaiset tartuntatautiepidemiat, covid19-pandemia tms.)
2. Poikkeusolot (esim. sota, sodan uhka, suuronnettomuus, valmiuslain mukainen tartuntatauti tms., jotka valmiuslain mukaan voidaan julistaa)

Sähkö-, lämmön- tai vedenjakelun katkos

Sähkökatkot ja sähkönjakelun häiriöt

Äkillisiin sähkökatkoihin on yksikössä varauduttu hankkimalla taskulamppuja sekä varavirtalähteitä kannettavien laitteiden lataamista varten. Nämä sijaitsevat yhteisessä varastossa.

Asukkaille tiedotetaan ennakkoon tiedossa olevista sähkökatkoista yhteisön kokouksessa. Ennakoi-mattoman sähkökatkon alkaessa, vuorossa oleva ohjaaja käy asukashuoneet läpi ja tiedottaa tilanteesta ja toimintaohjeista. Yllättävässä sähkökatkossa ohjaaja tiedottaa asiasta myös yksikön johtajaa.

Jos sähkökatkon tulo tiedetään, varaudutaan siihen valmistamalla ateriat ennakkoon, tarvittaessa valmistetaan kylmänä tarjottavia aterioita.

Yllättävän sähkökatkon sattuessa, jos ateriat ei pystytä siirtämään, tarjotaan kylmiä aterioita; voileipiä, jogurttia, viiliä, kiisseleitä, hedelmiä, kasviksia jne.

Jos katko kestää pitkän aikaa, vältetään kylmälaitteiden ovien turhaa avaamista.

Jos katko kestää useita vuorokausia ja asukkaat hoidetaan omassa hoivakodissa, ateriapalvelut hankitaan talon ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

Lämpötila on palvelukodin asunnoissa normaalisti +18-24 asteen välillä. Ihannelämpötilana pidetään 20–22 astetta. Sähkökatkon aikana lämmityskaudella ja kovilla pakkasilla huonetilan lämpötilat voivat laskea jo muutamassa tunnissa alle ohjearvojen. Kaukolämpötuotanto on omissa valmiussuunnitelmissaan linjannut, että talvella kahdeksan tunnin lämmityskatkon jälkeen, kun asuntojen lämpötila on laskenut 17–18 asteeseen, pitäisi alkaa varautua asukkaiden mahdolliseen evakuointiin. Hälytysrajana, jota alemmassa huoneiden lämpötilassa asukkaita ei voi pitää asunnoissa, on +14- +15 astetta.

Kun sähkökatko yllättää ja kestää useamman tunnin, on ohjeena vaatteiden lisääminen, sekä verhojen tai vilttien laittaminen ikkunoihin. Jos rakennuksen sisälämpötila on lähtenyt laskemaan ja rakennuksessa on pakko oleilla, seuraavia ohjeita voi soveltaa tilanteen ja mahdollisuuksien mukaan:

- Sulje ikkunat ja pidä ulko-ovi kiinni.
- Sulje väliovet käytäviin, tuulikaappeihin ja eteiseen ja tuki raot.
- Vähennä ilmanvaihtoa. Seuraa kuitenkin samalla huoneen ilman laatua. Ilman hiilidioksidimäärät voivat nousta korkeiksi, jos ilmanvaihto on kokonaan poikki.
- Tarvittaessa tuuleta tilat nopeasti ristivedolla.
- Yritä pitää yksi tila lämpimänä. Sulje ulompien huoneiden ja kulmahuoneiden ovet ja tuki kylmän ilman pääsy niistä matoilla tai pyyhkeillä.
- Peitä ikkunat paksuilla verhoilla tai vilteillä. Tuo lattialle lisää mattoja.
- Pue päälle lämpimät, hengittävät vaatteet. Lisää jalkaan sukkia tai kengät, vedä tarvittaessa hattu päähän ja käsineet käteen.
- Jos joudut yöpymään kylmässä tilassa, kokoa sängyt lämpimimpään tilaan. Yksi ihminen tuottaa yhtä paljon lämpöä kuin 70-wattinen hehkulamppu. Huolehdi kuitenkin, että ilman hiilidioksidipitoisuus ei nouse liian korkeaksi.
- Yksiköt jotka ovat erityisen alttiita pitkille sähkökatkoksille, varustetaan lämmön ja vesihuollon mahdollistavalla varovoimalla.
- Yksikköön on varattu patterikäyttöisiä valaisimia sekä varavirtalähteitä esim. puhelimia ja kannettavia tietokoneita varten. Varavirtalähteiden latauksesta huolehditaan säännöllisesti, jotta ne on täynnä äkillisessä tilanteessa. Varavirtalähteet ja varavalaisimet löytyvät varastosta.
- Yksikön huoneiden ovet toimivat paristoilla, joten sähkökatkolla ei ole vaikutusta niiden toimintaan.
- Lääkehuoneen oven lukitus ei toimi paristoilla, mutta lääkehuoneeseen on olemassa manuaalinen avain yksikön toimiston sarjanumerolukollisessa lääkeavain-kaapissa. Tällä avaimella päästään lääkehuoneeseen myös sähkökatkotilanteissa.
- Ulko-ovien lukitus avautuu automaattisesti sähkökatkotilanteissa.

Huomioi, että lääkejääkaappia ei avata sähkökatkon aikana! – lämpötila nousee nopeasti heti kun ovi avataan – laita lappu jääkaapin oveen. Mikäli mahdollista, annostellaan/annetaan jääkaappisäilytettävät lääkkeet ennen sähkökatkoa, ettei jääkaappia tarvitse katkon aikana avata.

Varmista lääkejääkaapissa olevien valmisteiden säilyvyys, jos lämpötila nousee. Jos katko kestää pidempään, arvioidaan tarve jääkaappisäilytettävien lääkkeiden siirtämisestä toiseen yksikköön jos mahdollista.

Yksikköön on hankittu lisähuopia. Huovat on annettu asukkaiden omaan huoneeseen, jolloin he voivat ottaa ne tarvittaessa käyttöön. Lisähuopia löytyy lisäksi kodinhoitotilasta.

Häiriöt veden jakelussa

Vedenjakelun katkoksissa haetaan talousvettä ensisijaisesti siihen osoitetulta paikalta ja turvataan sen saanti. Vettä käytetään säästeliäästi ja kartoitetaan asukkaiden tilanne juomaveden suhteen.

Veden saanti ja viemäreiden toiminta vaativat sähköä. Jos vettä joudutaan jakamaan asukkaille poikkeusjärjestelyillä, kunta vastaa veden jakelusta alueellaan. Vesihuoltolaitoksen pitää järjestää varavedenjakelu yli 24 tuntia kestävien veden jakelun katkojen ajaksi. Tavallisesti vedenjakelu järjestetään myös lyhempien katkojen ajaksi. Ykköskoti Kaikuvuorella on pieni hätävesivarasto yksikön varastossa.

Veden tulon ollessa poikki, vessan käytössä on huomioitava, että vessan voi vetää vain kerran. Tärkeää onkin ohjeistaa hygienian hoito veden jakelun ollessa katkennut. Jos vesikatkos kestää kauan, palvelukodin henkilökunta ohjeistaa tarkemmin miten toimitaan vessan käytön suhteen.

Häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa kannattaa avata radio ja kuunnella sieltä tarkempia toimintaohjeita. Yksikössä on hankittuna patterikäyttöinen radio mahdollisia poikkeustilanteita varten ja se löytyy yhteisestä varastosta.

Sähkökatkon jälkeinen toiminta

o Tarkista, että kaikkien laitteiden toiminta on palautunut. Huomioitava, ettei tämä aina tapahdu automaattisesti.

o Lääkejääkaappien lämpötilan tarkistus ja lääkevaraston inventointi liiallisen lämpötilan nousun yhteydessä.

o Käykää yhdessä henkilökunnan kanssa katkon aikainen toiminta läpi, pohtikaa mikä toimi, miten olisi voinut toimia eri tavalla jne.

o Varmistakaa asukkaiden vointi ja tarvittaessa esim. yhteinen juttelu tilanteesta ja asukkaiden kokemuksista.

Vedentulon häiriöt

Vesikatkoksesta ennakkoon tiedettäessä varataan riittävä määrä kylmää käyttövettä ruoanvalmistusta varten. Yllättävän, pitkän katkon aikana pyydetään tarvittaessa kaupungin vesilaitokselta apua veden toimitukseen.

Ykköskoti Kaikuvuori kuuluu Lohjan vesi- ja viemärlaitoksen piiriin. Ilmoita päivystävään vikailmoitusnumeroon, mikäli vedessä esiintyy haju-, maku- tai muita haittoja. Ilmoita myös, mikäli vedenjakelussa ilmenee vuotoja tai häiriöitä.

- Vikailmoitusnumero: 040 188 6005 (päivystys 24 h)

Tartuntatautiepidemiat

Pandemiat

Perinteisesti pandemiaksi on tulkittu tauti, joka leviää laajalle sekä aiheuttaa vakavaa sairautta ja runsaasti kuolemantapauksia. Pandemioita ovat olleet esimerkiksi korona, musta surma ja espanjantauti.

Maailman terveysjärjestön mukaan pandemia syntyy, kun kolme ehtoa täyttyy:

1. uusi tauti ilmaantuu
2. taudin vaikuttava tekijä vaikuttaa ihmisiin aiheuttaen vakavaa sairautta
3. taudin vaikuttava tekijä leviää helposti ja vahvistuu

Pandemialla tarkoitetaan tässä selvityksessä laajalle leviävää vakavaa tautia, joka tarttuu helposti ja joka alueellisesti voi aiheuttaa runsaasti tautitapauksia.

Jos pandemian aikainen sairastuvuus on suurta ja sairastuneiden keskimääräinen taudinkuva selvästi vaikeampi kuin kausi-influenssassa, voivat pandemian seuraukset olla yhteiskunnassa laajoja ja merkittäviä. Yksikköjen tasolla on tärkeää hoitaa sairastuneet mahdollisimman hyvin omissa asunnoissaan lisätartuntojen välttämiseksi. Heitä hoitavat työvuoron ajan samat henkilöt.

Pandemian kulkua voidaan pyrkiä hidastamaan hyvällä käsihygienialla, oikealla yskimiskäytännöllä ja sairastuneet ohjataan pysymään sairauden ajan kotona.

Henkilöstöä käytetään pandemian aikana joustavasti ja mahdolliset sijaisuudet hoidetaan sisäisin järjestelyin. Tarvittaessa pyritään rekrytoimaan lisähenkilökuntaa ja alan opiskelijoita sijaisuuksiin.

Influenssapandemian haittoja voidaan parhaiten torjua sen aiheuttajavirusta vastaan tehdyllä rokotteella. Rokotetta saadaan käyttöön terveysasemilta ja tietoa rokotteesta THL:n kautta.

Pandemian aikana noudatetaan mahdollisia tartuntatautilain mukaisia ohjeistuksia.

Asiakastietojen kirjaaminen ja tiedonsaanti poikkeustilanteissa

- Yksikössä on lääkelistat tulosteena kaikista asukkaista. Lääkekaappien ovilukot toimivat paristoilla. Kirjaaminen tapahtuu esim. sähkökatkon aikana joko varavirtalähteiden avulla laadattavilla mobiililaitteilla tai käsin, jolloin myöhemmin huolehditaan tietojen siirrosta järjestelmään. Asukaskansioista löytyy asukkaiden historiatiedot paperisina.

Toiminnan varmistaminen poikkeustilanteessa

Toiminta poikkeusoloissa:

- Pysy rauhallisena ja seuraa viestintää luotettavista lähteistä
- Jatka normaalin perustehtävän, työtehtävien, työvuorojen ja vastuiden hoitamista kuten ennenkin
- Huolehdi työntekijöistä ja asiakkaista myös poikkeustilanteessa. Jatkamme hoitoa ja hoivaa parhaalla mahdollisella tavalla
- Poikkeustilanteissa toimitaan edelleen lähtökohtaisesti voimassa olevien sopimuksien, työehtojen, lainsäädännön jne. puitteissa, ellei erikseen muusta tiedoteta
- Tunnista, tarvitaanko yhteiskunnan tukea perusinfrastruktuurin varmistamisessa, kuten sähköjakelun, lääkkeiden ja muun materiaalin saatavuuden varmistamiseksi
- Mikäli häiriö on paikallinen, hae aktiivisesti tukea myös muista Mehiläisen yksiköistä, joita häiriö ei mahdollisesti kosketa
- Tee yhteistyötä ja tarvittaessa tukeudu paikalliseen sote-varautumisesta vastaavaan viranomaiseen
- Tilanteen jatkuessa arvioi tarve toiminnan supistamiseen tai tilapäiseen keskeyttämiseen hallitusti, jos asiakasturvallisuus tai muu syy tätä edellyttää.

Ruokapalveluun kohdistuvat häiriötilanteet

Normaaliaikaisia häiriötilanteita ruokapalvelutoiminnalle voivat olla mm. sähkön, lämmön ja veden jakeluhäiriöt, atk:n toimintahäiriöt, kuljetuslogistiikan häiriöt, influenssaepidemia tai lakot. Normaaliajan häiriö voi kehittyä normaaliajan vakavaksi häiriötilanteeksi, jos esim. edellä luetellut häiriöt pitkittyvät ajallisesti tai ovat alueellisesti laajoja. Tiedossa oleviin sähköjakelun poikkeuksiin varaudutaan valmistamalla ruokaa etukäteen. Jos ruuanvalmistus keskeytyy pidemmäksi aikaa, voidaan ruoka tilata Aterialilta.

Mikäli poikkeusolosuhteet, kuten sodan uhka tai suuronnettomuudet edellyttävät evakuointia, suunnitellaan se yhdessä palvelujohtajan kanssa. Asukkaita voidaan evakuoida lähellä oleviin muihin yksiköihin, Kaikuvuoren työsalille, hotellimajoitukseen tai pelastuslaitoksen osoittamaan sijaintiin. Mikäli ympäröivän alueen tilanne on akuutti, eikä edellä mainittuja vaihtoehtoja voida käyttää,

noudatetaan yleistä kunnan evakuoitiohjetta. Väestönsuojia Lohjalla on yli 300 kappaletta, joista 48 kpl on Lohjan kaupungin omistamissa kiinteistöissä. Kaikki väestönsuojat sijaitsevat kiinteistöjen yhteydessä. Suojat on rakennettu kyseistä rakennusta tai rakennusryhmää varten rakennuksessa pysyvästi asuville ja työskenteleville henkilöille. Yleisiä väestönsuojia ei kaupungissa ole. Pientalojen osalta suojautumiskeinoina ovat sisälle suojautuminen ja tilapäissuojan rakentaminen esimerkiksi kellaritiloihin. Vaaran uhatessa viranomaiset varoittavat väestöä ja kehottavat tilanteen vaatiessa siirtymään suojatilaan. Sisäasiainministeriö huolehtii siirtymisen yleisjohdosta.

Kaikuvuoressa työskennellään yksi iltavuoroissa sekä viikonloppuisin. Äkilliseen tilanteisiin (esim. asukkaan katoaminen, kuolema, tapaturmat, uhkaavat tilanteet ym.) on olemassa sisäinen toimintaohje, jonka mukaan ollaan yhteydessä hätäkeskukseen sekä esimieheen ja edelleen palvelujohtajaan.

Kaikissa kiireellisissä hätätilanteissa, olipa kyse sitten poliisin, pelastustoimen, sairaankuljetuksen tai sosiaalitoimen kiireellisestä avuntarpeesta soitetaan numeroon 112

Henkilöstön käyttöön liittyvät poikkeustilanteet

Ykköskoti Kaikuvuorelle on määritelty poikkeustilanteen minimimitoitus, jolla taataan asukkaan turvallinen asuminen ja hoiva. Minimimitoituksessa Kaikuvuoressa on 1 hoitaja aamuvuorossa ja 1 hoitaja iltavuorossa. Tällä mitoituksella kyetään takaamaan päivittäiset perustoiminnot.

Johtaminen häiriötilanteessa

Poikkeustilanteissa yksikönjohtaja tekee yhdessä palvelujohtajan kanssa päätöksen yksikön siirtymisestä poikkeustilan järjestelyihin. Yksikönjohtaja on vastuussa poikkeustilanteen lisähenkilöstön ja sijaisten rekrytoinnista sekä tiedottamisesta sekä asukkaille että henkilöstölle.

Henkilöstön koulutus ja perehdytys

Alkusammutusvälineistö tarkistetaan kiinteistöhuollon toimesta vähintään vuoden välein kun käsisammutin on alttiina sammuttimen toimintakuntoon vaikuttaville tekijöille, kuten kosteudelle, tärinälle tai lämpötilojen vaihtelulle (ulkotilat) ja vähintään kahden vuoden välein (sisätilat).

Kiinteistöhuolto vastaa myös hätäpoistumisteiden kunnossapidosta sekä valaistuksesta. Kaikuvuoressa on nimetty turvallisuusvastaava, joka havainnoi ja ilmoittaa mahdolliset puutteet eteenpäin kiinteistöhuollolle.

Henkilökunta on perehdytetty rakennuksen turvallisuusjärjestelmiin sekä hätäkatkaisimiin. Kiinteistössä on sprinklerijärjestelmä. Turvallisuusohjeet löytyvät toimistolta turvallisuuskansiosta ja

ns. pikaohje perehdytyskansiosta. EA-koulutus on kolmen vuoden välein ja alkusammutuskoulutus pidetään viiden vuoden välein. LoVe-koulutus ja tentti pidetään ohjaajille viiden vuoden välein. Osa henkilöstöstä on käynyt AVEKKI-koulutuksen uhkaaviin tilanteisiin.

Kiinteistöön tehdään palotarkastus vuoden välein. Viimeisin tarkastus tehty 13.10.2022.